

आदिवासी विकास विभागांतर्गत मंजूर
करावयाच्या अनुदानित आश्रमशाळांकरीता
कार्यपद्धती विहित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अनुआशा-१००१/प्र.क्र.१२७/का.११
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ४ सप्टेंबर, २००१.

- पहा :-**
- १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक अनुआशा-१०९९/प्र.क्र.७/का.११ दिनांक ३१ मे, १९९९.
  - २) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक अआशा-१००१/प्र.क्र.१२२/का.११, दिनांक २४ ऑगस्ट, २००१.

शासन निर्णय :- राज्यातील डोंगराळ व दुर्गम भागातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या आदिवासी जनतेच्या सर्वांगिण प्रगतीसाठी क्षेत्रविकासाच्या दृष्टिकोनातून स्थिकारण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत आदिवासी समाजाचा सर्वांगिण विकास होण्यासाठी आश्रमशाळा योजना सुरु करण्यात आली. आदिवासी आश्रमशाळा मंजूर करण्याकरिता शासनाने वेळोवेळी आवश्यक ते निकष व तरतूदी विविध शासन निर्णयान्वये निश्चित केल्या आहेत तथापि, आश्रमशाळा मंजूर करण्याचे निकष व कार्यपद्धती एकत्रितपणे व सुस्पष्टपणे लागू करणे आवश्यक वाटल्याने त्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाचे विचाराधीन होता. आता, शासन याबाबत सर्वकष विचार करून सन २००१-२००२ या वर्षापासून अनुदानित आश्रमशाळा मंजूर करण्यासाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती विहित करीत आहेत :-

- १) आदिवासी उपयोजना क्षेत्रसाठी अंदाजे ३००० ते ५००० आदिवासी लोकसंख्या व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्राकरिता अंदाजे ५००० ते ७००० आदिवासी लोकसंख्येकरिता एक आश्रमशाळा तर दुर्गम भागातील क्षेत्राकरीता अंदाजे २००० ते ३००० लोकसंख्येसाठी एक आश्रमशाळा मंजूर करण्यात यावी.
- २) आश्रमशाळांचा अनुशेष निश्चित करताना दुर्गम भाग, आदिवासी उपयोजना क्षेत्र, माडा-मिनीमाडा क्षेत्रास प्रामुख्याने प्राधान्य देण्यात यावे.
- ३) आश्रमशाळांचा अनुशेष निश्चित करताना, तालुका हे मापन गृहित धरण्यात यावे. त्याचप्रमाणे अनुशेष निश्चित करतांना आदिवासी उपयोजना क्षेत्रासाठी किमान ७ कि.मी. आणि आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्रात किमान १० कि.मी. च्या परिसरात दुसरी शासकीय अथवा अनुदानित आश्रमशाळा नसावी. त्याचप्रमाणे अनुशेष निश्चित करण्याकरीता सन १९९९ च्या जनगणनेनुसार आदिवासी लोकसंख्या विचारात घ्यावी.
- ४) आश्रमशाळांचा अनुशेष निश्चित करताना, ज्या गावी अनुदानित आश्रमशाळा उघडणे आवश्यक आहे, अशा गावांची निवड करण्यात यावी. तसेच आदिवासी मुर्लींची उपलब्धता लक्षात घेता, आदिवासी मुर्लींसाठी आश्रमशाळा सुरु करण्याच्या दृष्टिने

नवीन ठिकाणे आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी निश्चित करावीत व अशा ठिकाणाचा समावेश मास्टर प्लॅनमध्ये करावा. गावाची निवड करतांना, शक्यतो मोठे गांव किंवा तालुक्याचे ठिकाणाचा विचार करण्यात यावा. तसेच त्या ठिकाणी पाणी पुरवठा, आरोग्य केंद्र, वीज, रस्ते इ. ची सोय असावी.

- ५) शासनाने परवानगी दिल्यानंतर, बृहत आराखड्याप्रमाणे निवडलेल्या ठिकाणी अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करण्यासाठी इच्छुक स्वयंसेवी संस्थांकडून प्रस्ताव मागविण्याकरीता व पारदर्शकता असण्याकरीता वर्तमानपत्रात जाहिरात देऊन १५ दिवसांत विहित नमुन्यात अर्ज आणि रु.५०००/- (रु. पाच हजार फक्त) इतक्या रकमेच्या चलनासह, अपर आयुक्त, आदिवासी विकास / प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे विहित मुदतीत सादर करावी. चलनाद्वारे भरलेली रक्कम परत करण्यात येणार नाही. त्याच्रपमाणे चलनाद्वारे भरण्यात येणारे शुल्क खालील जमा शिर्षाखाली जमा करण्यात यावे.

"०२५०- इतर सामाजिक सेवा-१०२-अनुसूचित जाती/जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण-८०० इतर जाम (१)"

- ६) प्रकल्प स्तरावर प्राप्त होणा-या प्रस्तावाची माहिती क्षेत्रिय अधिकारी यांच्या मदतीने काळजीपुर्वक आणि काटेकोरपणे तपासण्यात यावी. बृहत आराखड्यातील प्रत्येक ठिकाणाकरीता अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी विशिष्ट अधिका-यांची नियुक्ती करावी व त्या अधिका-यांनी संबंधित ठिकाणासाठी अर्ज करणा-या सर्व संस्थांनी सादर केलेल्या माहितीची सत्यता पडताळून त्याप्रमाणे प्रमाणित करावे आणि संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांनी सदर माहिती योग्य असल्याबाबत प्रतिस्वाक्षरी करावी. सदर माहितीचे संकलन करून संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांनी आपल्या निरीक्षण मुद्यासह सर्वसंबंधित माहिती अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना १० दिवसात सादर करावी.
- ७) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचे पातळीवर प्रस्तावाची, पारदर्शकता असण्याचे दृष्टीने अत्यंत काळजीपुर्वक आणि उपलब्ध अभिलेखाच्या आधारे वस्तुस्थितीदर्शक काटेकोरपणे तपासणी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती राहील:-

१) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास	अध्यक्ष
२) उप आयुक्त, अपर आयुक्त कार्यालय	सदस्य
३) प्रकल्प अधिकारी	सदस्य

समितीने, संस्थेच्या प्रस्तावाची काटेकोरपणे तपासणी करून आपल्या निरीक्षण मुद्यासह सर्व जिल्ह्यांचे संकलित प्रस्ताव आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्याकडे १५ दिवसात सादर करण्यात यावे. तसेच शासनाने विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार संस्थेने अनुपालन केले असल्याचे संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांनी प्रमाणित करावे.

- ८) आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्याकडे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर त्या प्रस्तावाची तपासणी करावी व प्रत्येक ठिकाणाकरीता प्राप्त झालेल्या एकूण प्रस्तावाचा गुणानुक्रम ठरविण्यात यावा. एखाद्या ठिकाणाकरीता तीन स्वयंसेवी संस्थांनी प्रस्ताव सादर केला असल्यास गुणवत्तेच्या निकषानुसार प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकावरील संस्था ठरविण्यात यावी आणि सदर प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्यात यावा. शासन, निधीच्या उपलब्धतेनुसार नवीन आश्रमशाळा सुरु करण्यास

काही अटी व शर्तीस अधिन राहून परवानगी देण्यात येईल. नवीन आश्रमशाळा सुरु करण्याचे अधिकार, शासनाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार वापरले जातील.

२. उपरोक्त परिच्छेदांमध्ये नमूद करण्यात आलेले निकष व कार्यपद्धतीचे संबंधित अपर आयुक्त / प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी तंतोतंत पालन करावे.

३. आदिवासी विकास विभागाच्या आश्रमशाळा संहितेप्रमाणे शैक्षणिक वर्षात कमीतकमी १९५ अध्यापनाचे दिवस असणे आवश्यक आहे म्हणून नविन आश्रमशाळा मंजूर करतांना ही बाब विचारात घेण्यात यावी.

४. अनुदानित आश्रमशाळा मंजूरीसाठी स्वयंसेवी संस्थांनी प्रस्ताव सादर करतांना सर्वसामान्यपणे पूर्तता करावयाच्या अथवा प्रमाणित करावयाच्या बाबी, सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ येथे दर्शविण्यात आलेल्या आहेत.

५. नविन अनुदानित प्राथमिक / माध्यमिक आश्रमशाळा, शासकीय / प्राथमिक माध्यमिक आश्रमशाळा व शासकीय वसतिगृहे सुरु करण्यासाठी, मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या सचिव समितीच्या बैठकीत मंजूर केलेल्या पदांचा तपशील सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "क" मध्ये देण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(श्री. वि. जाधव)
कार्यासन अधिकारी

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव

मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव

सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई

मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई

सर्व विभागीय आयुक्त

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक (१० प्रती)

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे (५ प्रती)

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य पुणे

विभागीय शिक्षण संचालक, नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/नागपूर

सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हाधिकारी

सर्व जिल्हा कोषाधिकारी

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

सर्व मंत्रालयीन विभाग

वरिष्ठ लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा (सर्व जिल्हे)

सर्व लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा
सर्व कार्यासन अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई^३
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई^४
सहाय्यक संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई^५
निवड नस्ती का.११, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई^६

परिशिष्ट "अ"

शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक अनुआशा-१००९/प्र.क्र.१२७/का.११, दिनांक - ४ सप्टेंबर, २००९ चे जोडपत्र.

अनुदानित आश्रमशाळा मंजूरीसाठी स्वयंसेवी संस्थांनी प्रस्ताव सादर करताना सर्व सामान्यपणे पूर्ता करावयाच्या अथवा प्रमाणिक करावयाच्या बाबी

- १) निवळलेल्या ठिकाणी आश्रमशाळेसाठी वर्तमानपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागविल्यास, अशा ठिकाणी अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करण्यासाठी परवानगी मिळण्याचा अर्ज विहित नमुन्यात विहित कालावधीमध्ये डाक नोंदणीने संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे पाठविणे आवश्यक आहे.
- २) नविन अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करण्याकरीता अर्ज सादर करण्याची इच्छा असलेल्या संस्थेनी अशा प्रत्येक अर्जासाठी रुपये ५०००/- चे चलन शासकीय कोषागारात भरून मूळ चलन अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
- ३) संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० आणि किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम १९५० प्रमाणे नोंदणीकृत असावी.
- ४) संस्थेकडे आदिवासी विद्यार्थ्यांना पुढील दोन वर्षांकरीता लागणारे अनन्धान्य आणि कर्मचा-यांचे वेतन व आवश्यक शैक्षणिक बाबी पुरविण्याकरीता मागील २ वर्षात किमान रुपये ३ लक्ष एवढा निधी शिल्लक असावा. (बँक बॅलन्स प्रमाणपत्र सादर करावे) तसेच शासकीय अनुदानाशिवाय संस्थेचा सुरुवातीचा वार्षिक सहभाग काय राहील याबाबतचा तपशिल.
- ५) संस्थेने मागील सतत किमान दोन वर्षांचा लेखा परीक्षा अहवाल सनदी लेखापालामार्फत सादर केलेला असावा. नवीन संस्थांच्या बाबतीत ही अट लागू रहाणार नाही.
- ६) ज्या ठिकाणी नविन अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणी शाळेसाठी संस्थेच्या मालकीची किंवा भाड्याची जागा व इमारत उपलब्ध असावी. सदर इमारत शालेय वातावरणास पोषक असणे आवश्यक आहे. तसेच शाळेसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह असणे आवश्यक आहे.
- ७) स्वयंसेवी संस्थेकडे आश्रमशाळा सुरु करण्याकरीता स्वतःची पुरेशी इमारत उपलब्ध आहे किंवा कसे याबाबत प्रकल्प अधिका-यांनी खात्री करावी. स्वयंसेवी संस्थेने जमीन व इमारतीबाबत पुरविलेली माहिती प्रकल्प अधिका-यांपेक्षा कमी दर्जाच्या नसलेल्या जबाबदार अधिका-याने खात्री करून त्या अनुषंगाने प्रमाणपत्र सादर करावे.
- ८) संस्थेने शिक्षण क्षेत्रात (प्रामुख्याने आदिवासी) केलेली कामाची कामगिरी असणे आवश्यक आहे. संस्थेची शैक्षणिक क्षेत्राच्या व्यतिरिक्त इतर क्षेत्रात चालू असलेल्या व केलेल्या कामाची माहिती आवश्यक.
- ९) संस्थेजवळ फर्निचर व इतर शालोपयोगी साहित्य उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. हे साहित्य उपलब्ध नसल्यास ते उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणते नियोजन करण्यात येणार आहे याबाबतचा तपशिल देणे आवश्यक राहील.

- ९) संस्थेतील कोणत्याही सदस्यास भारतीय दंड संहितेच्या तरतूदीनुसार गंभीर गुन्हयाबाबत तुरुंगवासाची शिक्षा झालेली नसावी. तसेच संस्थेच्या सदस्यास अनुसूचित जाती व जमाती अत्याचार प्रतिबंधक अधिनियम १९८९ च्या अंतर्गत कार्यवाही झालेली नसावी. तसेच संस्था / संस्था चालकाविरुद्ध फोजदारी गुन्हा दाखल केलेला नसावा. त्याचप्रमाणे स्वयंसेवी संस्थेशी संबंधित असलेल्या व्यक्ती संशयास्पद चारित्र किंवा गुंडप्रवृत्तीच्या नसाव्यात.
- १०) विहित पद्धतीने प्राप्त झालेल्या अर्जाखेरीज कोणत्याही संस्थेचा अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करण्यासाठी केलेला अर्ज विचारात घेतला जाणार नाही.
- ११) ज्या संस्थांनी अनुदानित शाळा सुरु करण्यासाठी विहित पद्धतीने अर्ज केले असतील ते अर्ज संबंधित वर्षापुरतेच विचारात घेतले जातील. पुढील वर्षी असे अर्ज विचारात घेतले जाणार नाही अगर प्रतिक्षाधीन समजले जाणार नाहीत. हे वर्ष संपल्यानंतर असे अर्ज व चलन फी आपोआप व्यपगत होईल.
- १२) शासनाची पूर्व परवानगी असल्याशिवाय आश्रमशाळा सुरु केली जावू नये. विनापरवानगी सुरु करण्यात आलेल्या शाळांचा सर्वसाधारणे परवागनीसाठी विचार केला जाणार नाही.
- १३) संस्थेला शाळा मिळाल्यापासून किमान ५ वर्ष इमारत अनुदान मिळणार नाही किंवा संस्था मागणी करणार नाही याबाबतची हमी द्यावी लागेल.
- १४) अनुदानित आश्रमशाळा सुरु करण्यासाठी परवानगी देण्यात आल्यानंतर ४५ दिवसांच्या आत व्यवस्थापनाने शाळा सुरु करावी व शाळा सुरु केल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसाच्या आत समूचित प्राधिका-यास कळवावे.
- १५) सदर संस्थेने चालविलेल्या शाळांपैकी एखाद्या शाळेची मान्यता काढून घेण्यात आली असल्यास, अशी संस्था अपात्र समजण्यात येईल.
- १६) संबंधित संस्थेस कोणत्याही प्रकारचे गैरव्यवहार चालत असल्याबाबतच्या तक्रारी आलेल्या नाहीत अथवा संस्थेने चालविलेल्या शाळा शासनाने ताब्यात घेण्याबाबत एखादे प्रकरण प्रलंबित नाही.
- १७) सदर संस्थेमार्फत शाळा सुरु करण्यासाठी सादर केलेल्या प्रस्तावांच्या संदर्भात कोणत्याही न्यायालयात दावा चालू नाही.
- १८) सदर संस्थेने आदिवासी विकास विभागाची आश्रमशाळा संहिता तसेच या संदर्भात शासनाने विहित केलेल्या अटी/शर्ती/नियम यांचे पालन करणे आवश्यक आहे.
- १९) या शाळांना अनुदान शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या सुत्रानुसार अनुज्ञेय राहील.
- २०) संस्थेने लेखापरिक्षीत वार्षिक अहवाल सादर केल्यानंतर, शासनाकडून निधीच्या उपलब्धतेनुसार अनुदान देण्यात येईल. निधी उपलब्ध नसल्यास, स्वयंसेवी संस्था आश्रमशाळा चालविण्यास आर्थिकदृष्ट्या सक्षम असणे आवश्यक राहील.
- २१) संस्थेने शासन नियमांचे काटेकोरपणे पालन केले पाहिजे. तसेच वेळोवेळी शासनाने घालून दिलेल्या अटी, शर्ती व नियम यांचे पालन करणे संस्थेस बंधनकारक राहील.
- २२) स्वयंसेवी संस्था नोकर भरतीबाबत सर्व शासकीय नियमांचे पालन करतील तसेच शासनाने विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमाचे पालन करतील, याबाबत संस्थेने आपल्या ठरावानिशी संस्थेच्या पदाधिका-यांच्या स्वाक्षरीसह अर्ज करताना रु.५०/- च्या स्टॅम्प पेपरवर हमीपत्र द्यावे. संस्थेने विहित केलेल्या अटी, शर्ती व नियमांचे पालन न

- केल्यास तसेच अर्हता पात्र कर्मचा-यांची नेमणूक न केल्यास संस्थेस देय असलेले अनुदान कमी करण्यात येईल किंवा संस्थेची मान्यता रद्द करण्यात येईल.
- २३) नविन अनुदानित आश्रमशाळांना परवानगी दिल्यानंतर ज्या संस्थांना परवानगी देण्यात आली नाही. अशा सर्व संस्थांना परवानगी देता येत नसल्याचे सकारण कळविण्याबाबत अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- २४) नविन आश्रमशाळा उघडण्याकरीता करावयाच्या अर्जाचा नमूना परिशिष्ट-ब येथे देण्यात आलेला आहे.
- २५) आश्रमशाळा सुरु करण्यास शासनाने परवानगी दिल्यानंतर, संस्थेने विहित अटी व शर्तीचे पालन केल्यानंतर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेकडून शाळेची मान्यता वर्षा-वर्षाने पुढील चार वर्षाकरीता तात्पुरत्या स्वरूपात देण्यात येईल. पाच वर्षाच्या कालावधीनंतर विहित अटी व शर्तीचे पालन केल्याची खात्री झाल्यानंतर नियमित मान्यता देण्याचे अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहील.
- २६) शासनाने विहित केलेल्या अटी व शर्तीचे तसेच प्रचलित असलेले शासन आदेश व वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन आदेशाचे पालन करीत नसल्याचे आढळून आल्यास, अशा संस्थेच्या आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्याचे अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहील. हे अधिकार यापुर्वी मान्यता दिलेल्या प्राथमिक व माध्यमिक आश्रमशाळा / संस्थांच्या बाबतही लागू राहतील.

परिशिष्ट-ब
अर्जाचा नमुना

आदिवासी विकास विभागामार्फत आश्रमशाळा उघडण्यासाठी करावयाच्या अर्जाचा नमूना-

- १) संस्थेचे नांव व पुर्ण पत्ता
- २) संस्थेच्या नोंदणीचा रजिष्ट्रेशन नंबर व दिनांक
(सोबत नोंदणी दाखले जोडावे)
- ३) संस्थेचे पदाधिकारी नांवे व पत्ता
- ४) संस्थेची लिखित घटना आहे काय,
असल्यास त्याची प्रत जोडावी
- ५) संस्थेचे ध्येय व उद्दिष्टे काय?
- ६) सध्या हल्ली आश्रमशाळा चालवित आहे का,
१ असल्यास आश्रमशाळांची नांवे, तसेच संस्थेमार्फत
चालवित असलेल्या इतर संस्थांची नांवे व पत्ता.
- ७) अर्ज करीत असतांना शेवटच्या महिन्याच्या
अखेरीस संस्थेची बँकेतील शिल्लक रक्कम
(बँकेचे सर्टिफिकेट जोडावे) संस्थेकडे मागिल
दोन वर्षात किमान तीन लाख रुपये बँकेत
शिल्लक असल्याचा पुरावा सादर करावा.
- ८) बँकेचे खाते चालविण्यास कोणास अधिकार
दिले आहेत त्या पदाधिका-यांचे नांव व पद
व पत्ता (संस्थेच्या ठरावाची प्रत जोडावी)
- ९) नविन आश्रमशाळा उघडण्याचे ठिकाण
आदिवासी लोकसंख्या.
- १०) नविन शाळा ज्या गावी उघडावयाची आहे
त्या गावी संस्थेच्या मालकीची इमारत आहे
काय, असल्यास किती खोल्या आहेत,
एकूण क्षेत्रफळ किती, त्याचा नकाशा जोडावा.
संस्थेसाठी भाड्याने इमारत घेतली काय,
घेतल्यास किती वर्षासाठी घेतली त्याबाबत
मालकाशी केलेल्या करारनाम्याची प्रत
जोडावी, तसेच इमारतीचा नकाशा, एकूण
खोल्या क्षेत्रफळ याबाबत सविस्तर माहिती
द्यावी.
- ११) संस्थेच्या मालकीची इमारत नसत्यास जागा
उपलब्ध आहे काय १ असल्यास किती त्याचा
७/१२ चा उतरा जोडावा संस्था सदर
जागेवर स्वतःची इमारत किती कालावधीत
बांधून पुर्ण करणार याबाबत नियोजन काय,
सदर इमारत संस्थेतील मुलांसाठी
शाळेस, राहण्यास पुरेशी व योग्य आहे

- याबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाचा
दाखला.
- १२) शाळेपर्यंत जाण्यायेण्यासाठी बारमाही
रस्ता आहे काय, तसेच जाण्या येण्याच्या
सोयी आहेत काय?
- १३) ज्या गावी आश्रमशाळा उघडावयाची आहे
तेथे पाण्याची सोय उपलब्ध आहे काय?
(विहिर, नदी व नळ इ.) असल्यास शाळेपासून
किती अंदरावर आहे. पाण्याची सोय नसल्यास
कोणती सोय संस्था करणार आहे, पाणी
बारमाही उपलब्ध होऊ शकेल, याबाबत
भूजल सर्वेक्षण विभागाचा दाखला.
- १४) आश्रमशाळा ज्या गावी उघडावयाची आहे
त्या गावी जिल्हा परिषदेची शाळा आहे
काय? असल्यास शिक्षणाची सोय
कोणत्या इयत्तेपर्यंत आहे.
- १५) नविन आश्रमशाळा ज्या गावी उघडा-
वयाची आहे त्या गावापासून शासकीय
आश्रमशाळा तसेच अनुदानित आश्रम-
शाळा, जिल्हा परिषद शाळा किती
अंतरावर कोणत्या इयत्तेपर्यंत आहे.
- १६) आश्रमशाळा उघडावयाचे ठिकाण
दुर्गम/आदिवासी उपयोजना/आदि-
वासी उपयोजना बाह्य क्षेत्रात आहे.
- १७) ज्या गावी आश्रमशाळा उघडावयाची
आहे त्या गावची लोकसंख्या किती आहे.
(१) एकूण लोकसंख्या
(२) आदिवासी लोकसंख्या
- १८) नविन आश्रमशाळा उघडावयास मंजूरी
मिळाल्यास प्रथमवर्षी इयत्ता १ ली व २ री
साठी किती आदिवासी मुले/मुली मिळु
शकतील.
- १९) संस्थेची आर्थिक स्थिती कशी आहे
याची माहिती द्यावी. (मागील वर्षाचे
ऑडीटेड स्टेटमेंट जोडावे)
- २०) संस्थेस शासनाने मान्यता दिल्यास
संस्था पुढे तीन वर्ष संस्थेसाठी येणारा
खर्च कसा भागविणार याबाबत पुढील
तीन वर्षाचे नियोजित अंदाजपत्रक जोडावे.
- २१) संस्थेची शैक्षणिक प्रगती कशी आहे,

- त्याची माहिती द्यावी. (सोबत संस्थेचा
मागील वर्षाचा अहवाल जोडावा.)
- २२) संस्थेचे शैक्षणिक कार्य व्यवस्थीत चालू
आहे काय, याबाबत जिल्हयाचे शिक्षणा-
धिकारी समाजकल्याण अधिकारी,
प्रकल्प अधिकारी यांचा दाखला अगर
अहवाल सोबत जोडावा.
- २३) शासनाने नविन आश्रमशाळा उघडण्यास
परवानगी दिल्यास संस्थेस शासनाने
वेळोवेळी ठरविलेले नियम बंधनकारक
राहतील याबाबत संस्था प्रमुखांचा
करारनामा.
वरील नविन उघडावयाच्या आश्रमशाळा -----
ता. ----- जिल्हा ----- बाबतची सर्व माहिती बरोबर आहे. तरी
आश्रमशाळा मंजुरी मिळावी ही विनंती आहे.

आपला विश्वासू,

अध्यक्ष / सेक्रेटरी

ठिकाण :-

दिनांक :-

परिशिष्ठ "क"

शासन निर्णय क्रमांक आदिवासी विकास विभाग, अनुआशा-१००९/प्र.क्र.१२७/का.११,
दिनांक ४ सप्टेंबर, २००९ चे जोडपत्र.

अनुदानित प्राथमिक / माध्यमिक आश्रमशाळा, शासकीय प्राथमिक / माध्यमिक आश्रमशाळा व शासकीय वस्तिगृहे सुरु करण्यासाठी, मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या सचिव समितीच्या बैठकीत मंजूर केलेल्या पदांचा तपशील :-

अ.क्र.	बाब	सचिव समितीचा निर्णय
१	३७ अनुदानित माध्यमिक आश्रमशाळेकरीता नविन पद निर्मिती (एकूण पदांची संख्या ४०७)	<p>समितीन खालीलप्रमाणे पद निर्मितीस मान्यता दिली.</p> <p>शिक्षण सेवक (माध्यमिक)-२ प्रयोगशाळा परिचर <u>-१</u> प्रतिशाळा एकूण <u>-३</u> पदे प्रतिशाळा तीन पदे या प्रमाणे एकूण ३७ शाळाकरीता एकूण १११ पदे</p> <p>३७ अनुदानित आश्रमशाळांकरीता आवश्यक असणा-या स्वयंपाकी आणि कामाठी ही पदे विभागाने कार्यभाराची मानके / आकृतीबंध सुधारीत करून उपलब्ध होणा-या अतिरीक्त कर्मचा-यामधून उपलब्ध करून घ्यावी. सदर पदे स्वयंपाकी एक पद व कामाठी एक पद प्रतिशाळा याप्रमाणे उपलब्ध करून घ्यावयाची असून आढाव्याअंती पदे उपलब्ध न झाल्यास प्रस्ताव सचिव समितीस फेर सादर करावा. शिक्षण सेवक उपलब्ध न झाल्यास विभागाने सचिव समिती समोर फेर प्रस्ताव सादर करावा.</p>
२	नविन ४९ अनुदानित आश्रमशाळांकरीता पदनिर्मिती (७३५ नविन पदे निर्मितीचा प्रस्ताव)	<p>समितीने प्रतिशाळा खालीलप्रमाणे पद निर्मितीस मान्यता दिली.</p> <p>प्रा. मुख्याध्यापक <u>-१</u> पद शिक्षण सेवक <u>-२</u> पदे अधिक्षक <u>-१</u> पद स्वयंपाकी <u>-२</u> पदे कामाठी <u>-१</u> पद एकूण <u>-७</u> पदे</p> <p>४९ शाळेकरीता प्रतिशाळा ७ पदे या प्रमाणे एकूण ३४३ पदे निर्माण करण्यास मान्यता</p>

		<p>दिली. वरील पदांपैकी अनुक्रमे स्वयंपाकी आणि कामाठी या संवर्गातील पदे आढाव्याअंती अतिरीक्त ठरलेल्या पदामधून उपलब्ध करून घ्यावी अशी पदे उपलब्ध न झाल्यास अतिरीक्त संवर्ग कक्षातून ती उपलब्ध करून घ्यावीत. शिक्षण सेवक उपलब्ध न झाल्यास विभागाने सचिव समितीसमोर फेर प्रस्ताव सादर करावा.</p>												
३	शासकीय आश्रमशाळेकरीता पदनिर्मिती (एकूण १५० पदे)	<p>समितीने प्रतिशाळा खालीलप्रमाणे पद निर्मितीस मान्यता दिली.</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>प्राथमिक मुख्याध्यापक</td> <td>-१</td> </tr> <tr> <td>शिक्षण सेवक</td> <td>-२</td> </tr> <tr> <td>अधिक्षक</td> <td>-१</td> </tr> <tr> <td>स्वयंपाकी</td> <td>-२</td> </tr> <tr> <td>पहारेकरी</td> <td><u>-१</u></td> </tr> <tr> <td>एकूण</td> <td>-७</td> </tr> </table> <p>अधिक्षकाचे पद अतिरिक्त संवर्ग कक्षामधून उपलब्ध करून घ्यावे. तसेच पहारेक-याचे पदे देखील अतिरीक्त संवर्ग कक्षातून घ्यावेत. स्वयंपाकी या पदाबाबतीत विभागाने आकृतिबंधाचा आढावा घ्यावा आणि सुधारीत मानकानुसार अतिरीक्त ठरणा-या कर्मचा-यांमधून स्वयंपाकी उपलब्ध करून घ्यावे. शिक्षण सेवक उपलब्ध न झाल्यास विभागाने सचिव समिती समोर फेर प्रस्ताव सादर करावा. प्रतिशाळा ७ या प्रमाणे एकूण ७० नविन पदे निर्माण करण्यास समितीने मान्यता दिली.</p>	प्राथमिक मुख्याध्यापक	-१	शिक्षण सेवक	-२	अधिक्षक	-१	स्वयंपाकी	-२	पहारेकरी	<u>-१</u>	एकूण	-७
प्राथमिक मुख्याध्यापक	-१													
शिक्षण सेवक	-२													
अधिक्षक	-१													
स्वयंपाकी	-२													
पहारेकरी	<u>-१</u>													
एकूण	-७													
४	शासकीय माध्यमिक आश्रमशाळांकरीता पदनिर्मिती (एकूण ४४० नविन पदे निर्मितीचा प्रस्ताव)	<p>सचिव समितीने प्रति माध्यमिक आश्रमशाळा खालीलप्रमाणे पद निर्मितीस मान्यता दिली.</p> <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>माध्यमिक शिक्षक</td> <td>-२</td> </tr> <tr> <td>प्रयोगशाळा परिचर</td> <td><u>-१</u></td> </tr> <tr> <td>एकूण पदे</td> <td>-३</td> </tr> </table> <p>प्रतिशाळा एकूण तीन पदे याप्रमाणे ४४ माध्यमिक आश्रमशाळांकरीता एकूण १३२ पदे निर्मितीस मान्यता देण्यात आली. प्रयोगशाळा परिचर या संवर्गातील पदे अतिरीक्त संवर्ग कक्षातून उपलब्ध करून घ्यावीत. अतिरीक्त संवर्ग कक्षातील वर्ग-३ मधील संबंधीत कर्मचा-यांना आवश्यकतेनुसार प्रशिक्षण देण्यात यावे.</p>	माध्यमिक शिक्षक	-२	प्रयोगशाळा परिचर	<u>-१</u>	एकूण पदे	-३						
माध्यमिक शिक्षक	-२													
प्रयोगशाळा परिचर	<u>-१</u>													
एकूण पदे	-३													

५	<p>आदिवासी मुलां व मुलींसाठी ५३ शासकीय वसतिगृहे सुरु करण्यासाठी पदनिर्मिती (२६५ नविन पेद निर्मितीचा प्रस्ताव)</p>	<p>समितीने खालीलप्रमाणे पद निर्मितीस मान्यता दिली.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; width: 30%;">पदनाम</th><th style="text-align: center; width: 40%;">वसतिगृहासाठी पदांची संख्या</th><th style="text-align: right; width: 30%;">मुलींची</th><th style="text-align: right;">मुलांची</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>गृहपाल</td><td style="text-align: center;">२७</td><td style="text-align: right;">२६</td><td></td></tr> <tr> <td>स्वयंपाकी</td><td style="text-align: center;">२७</td><td style="text-align: right;">---</td><td></td></tr> <tr> <td>कामाठी</td><td style="text-align: center;">२७</td><td style="text-align: right;">---</td><td></td></tr> <tr> <td>पहारेकरी</td><td style="text-align: center;"><u>२७</u></td><td style="text-align: right;"><u>२६</u></td><td></td></tr> <tr> <td>एकूण</td><td style="text-align: center;">१०८</td><td style="text-align: right;">५२</td><td></td></tr> <tr> <td>समितीने एकूण १६० पदे निर्मितीस मान्यता दिली.</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	पदनाम	वसतिगृहासाठी पदांची संख्या	मुलींची	मुलांची	गृहपाल	२७	२६		स्वयंपाकी	२७	---		कामाठी	२७	---		पहारेकरी	<u>२७</u>	<u>२६</u>		एकूण	१०८	५२		समितीने एकूण १६० पदे निर्मितीस मान्यता दिली.			
पदनाम	वसतिगृहासाठी पदांची संख्या	मुलींची	मुलांची																											
गृहपाल	२७	२६																												
स्वयंपाकी	२७	---																												
कामाठी	२७	---																												
पहारेकरी	<u>२७</u>	<u>२६</u>																												
एकूण	१०८	५२																												
समितीने एकूण १६० पदे निर्मितीस मान्यता दिली.																														